

Michał Kokowski

ORCID [0000-0002-5389-9051](https://orcid.org/0000-0002-5389-9051)

Instytut Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów

Polskiej Akademii Nauk (Warszawa – Kraków, Polska)

Studia Historiae Scientiarum (red. naczej)

michal.kokowski@gmail.com

Ewolucyjna transformacja czasopisma. Część 7

Abstrakt

Naszlicowano siódmy etap rozwijania czasopisma *Studia Historiae Scientiarum* (wcześniejsza nazwa *Prace Komisji Historii Nauki PAU*).

Podano m.in. informacje o realizacji ministerialnego programu „Wsparcie dla czasopism naukowych 2019–2020”, ewaluacji czasopisma w „ICI Master Journal List 2018” (z końca 2019 r.), Scimago Journal Ranks 2019 (z 11 czerwca 2020 r.), CWTS Journal Indicators (z początku czerwca 2020) oraz Scopus (z 6 czerwca 2020), systemowej przeszkodzie w dalszym rozwijaniu czasopisma związanej z zaniżoną oceną czasopisma w „Wykazie czasopism MNiSW 2019” (z 31 lipca 2019 r. i 18 grudnia 2020 r.), indeksacji czasopisma w bazie Scopus (od września 2019), pracach nad aktualizacją strony internetowej czasopisma w OJS (3.1.2.) oraz liczbie zagranicznych autorów i recenzentów bieżącego tomu czasopisma.

Słowa kluczowe: *Studia Historiae Scientiarum*, *Prace Komisji Historii Nauki PAU*

INFORMACJA O PUBLIKACJI		e-ISSN 2543-702X ISSN 2451-3202		 BRYLANTOWY MODEL OTWARTEGO DOSTĘPU
CYTOWANIE				
Kokowski, Michał 2020: Ewolucyjna transformacja czasopisma. Część 7. <i>Studia Historiae Scientiarum</i> 19, ss. 23–31. DOI: 10.4467/2543702XSHS.20.002.12558 .				
OTRZYMANO: 16.06.2020 ZAAKCEPTOWANO: 22.08.2020 OPUBLIKOWANO ONLINE: 30.09.2020	POLITYKA ARCHIWIZOWANIA Green SHERPA/ RoMEO Colour	LICENCJA 		
WWW	https://ojs.ejournals.eu/SHS/ ; http://pau.krakow.pl/Studia-Historiae-Scientiarum/archiwum			

Evolutionary transformation of the journal. Part 7

Abstract

The article outlines the seventh phase of the development of the journal *Studia Historiae Scientiarum* (previous name *Prace Komisji Historii Nauki PAU / Proceedings of the PAU Commission on the History of Science*).

The information is provided on the following matters: the realization of the ministerial program “Support for scientific journals 2019–2020”, the evaluation of the journal in “ICI Master Journal List 2018” (published at the end of 2019), in Scimago Journal Ranks 2019 (published on 11 June 2020), in CWTS Journal Indicators (published on the beginning of June 2020) and in Scopus (published on 6 June 2020), a systemic obstacle in the further developing of the journal related to the journal’s underrated rating in the “List of journals of the Ministry of Science and Higher Education of the Polish Republic 2019” (published on 31 July 2019 and 18 December 2020), the indexation of the journal in the Scopus database (from September 2019), the works on updating the journal’s website in OJS (3.1.2.), and the number of foreign authors and the number of reviewers of the current volume of the journal.

Keywords: *Studia Historiae Scientiarum*, *Prace Komisji Historii Nauki PAU / Proceedings of the PAU Commission on the History of Science*

1. Wprowadzone dotąd zmiany

Rozwój czasopisma od 2013 roku opisują następujące teksty: Kokowski [2013](#); [2014](#); [2015](#); [2016](#); [2017](#); [2018](#); [2019](#). W tym tekście informujemy o dodatkowych modyfikacjach wprowadzonych w roku 2019/2020.

2. Ministerialny program „Wsparcie dla czasopism naukowych 2019–2020”

W roku 2019/2020 czasopismo *Studia Historiae Scientiarum* realizowało zadania programu MNiSW „[Wsparcie dla czasopism naukowych 2019–2020](#)”, na podstawie umowy nr 170/WCN/2019/1 z dnia 07.06.2019 r.

Wykonano dotąd następujące zadania:

- czasopismo stosuje identyfikatory autorów (ORCID) i plików elektronicznych (DOI) oraz nadaje artykułom licencję wydawniczą CC BY-NC-ND;
- wprowadzono zmiany w funkcjonującej stronie internetowej czasopisma: dokonano uaktualnienia strony internetowej czasopisma w Open Journal System do wersji 3.1.2.0 (<http://www.ojs.ejournals.eu/SHS/>) i strony internetowej w Portalu czasopism UJ (<http://www.ejournals.eu/Studia-Historiae-Scientiarum/>); działa nadal strona czasopisma w Open Journal System w wersji 2.4.5.0 (<http://www.ejournals.eu/sj/index.php/SHS/>); strona w OJS w wersji 3.1.2.0 z biegiem czasu zastąpi stronę OJS w wersji 2.4.5.0;
- aby utworzyć blog czasopisma w WordPressie, wykonano instalację WordPress'a na hostingu pau.krakow.pl; wdrożono projekt graficzny na dedykowany motyw: strony głównej; bloga (widok listy aktualności, w tym kategorie i wyniki wyszukiwania); szablonu wpisu; szablonu strony informacyjnej; strony z autorami; strony „error 404”; utworzono panel administracyjny (umożliwiający: zarządzanie wpisami; dodawanie kilku autorów pod wpisem; automatyczne aktualizowanie podstron ze wszystkimi autorami; wprowadzenie wersji wielojęzycznej (język angielski); dodanie newslettera); dostosowano stronę do urządzeń mobilnych;
- utworzono blog czasopisma w WordPressie: <http://blog-studia-historiae-scientiarum.pau.krakow.pl/pl/>;
- utworzono grafiki do mediów społecznościowych w stylu strony internetowej (Facebook, Instagram, LinkedIn, Twitter, YouTube, Vimeo);
- utworzono konta czasopisma w mediach społecznościowych:
 - Facebook (<https://www.facebook.com/StudiaHistoriaeScientiarum>);
 - Twitter (https://twitter.com/Stud_His_Scient);
 - Mendeley (<https://www.mendeley.com/community/ef5fdac7-5b43-3c19-876a-a643c240f98a/>);
 - YouTube (<https://www.youtube.com/channel/UCf5cHI6P-kRWyOE1LOfh1Ufw/>);
 - Vimeo (<https://vimeo.com/studhistscient>)

- Instagram (https://www.instagram.com/studia_historiae_scientiarum/);
- LinkedIn (<https://www.linkedin.com/groups/12327781/>);
- Google Scholar (<https://scholar.google.pl/citations?user=3q-MeV54AAAAJ&hl=en>; <https://scholar.google.pl/citations?user=3qMeV54AAAAJ&hl=pl>);
- nie do zrealizowania okazało się utworzenie kont czasopisma w portalach Academia.edu i Researchgate, gdyż portale te nie oferują takich możliwości;
- zaczęto zorganizowaną akcję informowania o czasopiśmie w Internecie za pośrednictwem: sekcji „Ogłoszenia” na stronie czasopisma w OJS, w wersji 2.4.5.0: <http://www.ejournals.eu/sj/index.php/SHS/announcement> i w wersji 3.1.2.0: <http://www.ojs.ejournals.eu/SHS/announcement>; bloga czasopisma; mediów społeczno-ściowych: Mendeley, YouTube, Vimeo, Instagram, Facebook, Twitter, LinkedIn, Google Scholar; specjalistycznych serwisów sieciowych: “History of Science in Central, Eastern and Southeastern Europe” (HPS.CESEE) (<https://www.facebook.com/groups/hps.cesee/permalink/458171338167502/>), H-Net (<https://networks.h-net.org/node/73374/announcements/5600684/studia-historiae-scientiarum-vol-18-2019>); European Society for the History of Science: “List of the Journals in the Field” (<http://www.eshs.org/-List-of-Journals-in-the-field-33-.html?lang=en>).
- wdrożono usługi serwisu Crossref: Similarity Check z wykorzystaniem oprogramowania iThenticate, Open References, Metadata Manager, Reference Linking; przygotowujemy się do wdrożenia usług Crossmark i „Cited-by”.
- w czasopiśmie pogłębiono znajomość problematyki prawa autorskiego, licencji Creative Commons, otwartego dostępu oraz obsługi Open Journal Systems 3.x dzięki udziałowi redaktora naczelnego w trzech szkoleniach:
 - „Praktyczne perspektywy publikowania naukowego”, szkolenie organizowane z okazji udostępniania na platformie ICM UW pełnych tekstów ponad 300000 artykułów z 1000 czasopism naukowych (Warszawa, 21.10.2019, Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie).

- „Szkolenie z zakresu obsługi Open Journal Systems 3.x dla redaktorów czasopism Polskiej Akademii Umiejętności” organizowane przez Firmę Libcom (Kraków, 21 listopada 2019, PAU).
- „Prawo autorskie i licencje Creative Commons – szkolenie dla redaktorów czasopism naukowych”, zorganizowane przez Platformę Polskich Publikacji Naukowych (Kraków, 26.11.2019, Biblioteka AGH)

Zrezygnowano:

- z zakupu menadżera bibliografii EndNote X9, zastępując go wykorzystaniem darmowego menadżera bibliografii Mendeley;
- z nabycia członkostwa w Committee On Publication Ethics (coroczna płatna subskrypcja dla czasopisma) i Open Access Scholarly Publishers Association (coroczna płatna subskrypcja dla wydawcy), gdyż zdaliśmy sobie sprawę, że jest to zbędny wydatek: w czasopiśmie jest wykorzystywana wiedza z zakresu etyki wydawniczej i wydawania czasopisma, którą promują wymienione powyżej międzynarodowe stowarzyszenia, a także inne instytucje międzynarodowe.

3. Ewaluacja czasopisma przez Index Copernicus International, Scimago Journal Ranks, CWTS Journal Indicators oraz Scopus.

W „ICI Master Journal List 2018”, opublikowanej u końca 2019 r., czasopismo *Studia Historiae Scientiarum* z notą ICV 100 (taką samą jak w 2017 r.) uzyskało pierwszą lokatę wśród polskich czasopism z historii nauki i pokrewnych dyscyplin: historia (ex aequo z *Folia Historica Cracoviensis* i *Studia Warmińskie*) i naukoznawstwo (nie ma jeszcze wyników za rok 2020); na gruncie filozofii wyprzedziły nas dwa czasopisma *Organon* (ICV 111,67) i *Filozofia Nauki* (ICV 111,12).¹

W Scimago Journal Ranks, opublikowanym 11 czerwca 2020 r., czasopismo *Studia Historiae Scientiarum* ze wskaźnikiem SJR 0,127 zostało

¹ Szczerze gratuluję tych wyników Redakcjom tych czasopism. Nie miałbym nic przeciwko temu, by czasopismo *Studia Historiae Scientiarum* osiągnęło te wyniki albo je przewyższyło, muszę jednak przyznać, że nie wiem, jak to zrobić, gdyż przestaję rozumieć mechanizm oceny przyjęty w „ICI Master Journals List”.

zakwalifikowane do kategorii Q2 w dyscyplinie „historia” i Q3 w dyscyplinie „historia i filozofia nauki”. Taka wartość SJR to drugi wynik wśród wszystkich trzynastu polskich czasopism w dyscyplinie „historia” po czasopiśmie *Journal of Nationalism Memory and Language Politics* (SJR 0,174) i drugi wynik na jedynie trzy polskie czasopisma w dyscyplinie „historia i filozofia nauki” po czasopiśmie *Filozofia Nauki* (SJR 0,151).²

Na początku czerwca 2020 r. CWTS Journal Indicators wyznaczył wskaźnik SNIP dla czasopisma *Studia Historiae Scientiarum* w latach: 2017, 2018, 2019. Wyniósł on odpowiednio: 0,29; 0,33; 0,88.³

9 czerwca 2020 r. Scopus opublikował wartości wskaźników bliometrycznych za rok 2019: CiteScore, SJR (za Scimago Journal Ranks) oraz SNIP (za CWTS Journal Indicators) i predykcję wskaźnika cytowania: CiteScoreTracker w 2020 roku. Czasopismo *Studia Historiae Scientiarum* otrzymało następujące wyniki: CiteScore 2019 0,5 (to najwyższa wartość wśród polskich czasopism z dyscyplin „historia”, „historia nauki” oraz „historia i filozofia nauki”); SJR 2019 0.127 (to najwyższa wartość wśród polskich czasopism z dyscyplin „historia”, „historia nauki” i 2. lokata z dyscypliny „historia i filozofia nauki”); SNIP 2019 0.876 (to najwyższa wartość wśród polskich czasopism z dyscyplin „historia”, „historia nauki” oraz „historia i filozofia nauki”); CiteScoreTracker 2020 0.4 (to najwyższa wartość wśród polskich czasopism z dyscyplin „historia”, „historia nauki” oraz „historia i filozofia nauki”).⁴

4. Niespodziewana systemowa przeszkoda w rozwijaniu czasopisma

W „Wykazie czasopism MNiSW 2019” (z 31 lipca 2019 r. i 18 grudnia 2020 r.) przyznano dwie różne punktacje czasopismu Komisji Historii Nauki PAU: pod aktualną nazwą *Studia Historiae Scientiarum*, którą stosuje się od tomu 15 (2016) – tylko 20 punktów („historia”, „filozofia”) i pod nieaktualną nazwą *Prace Komisji Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności*, którą stosowano od tomu 1 (1999) do tomu 8 (2007), a od tomu 9 (2009) do tomu 14 (2015) pod skróconą nazwą *Prace Komisji Historii Nauki PAU* – 40 punktów („historia”).

² Zob. Scimago Journal Ranks [2020](#).

³ Zob. CWTS Journal Indicators [2020](#).

⁴ Zob. Scopus Preview [2020](#).

Paradoks polega na tym, że nowy tytuł czasopisma: a) jest spadkobiercą dorobku poprzednio obowiązujących tytułów, co zostało uznane w ewaluacji czasopisma w 2016/2017 roku, b) jest prężnie rozwijany zgodnie z wytycznymi MNiSW oraz c) na tle polskich czasopism z historii i historii nauki bardzo wysoko oceniany w bazach czasopism naukowych.

Zdecydowanie zaniżona punktacja czasopisma względem polskich czasopism historycznych (wśród nich jedno zdobyło 100 punktów, a dwadzieścia – 70 punktów) wymagała od Redakcji czasopisma przygotowania obszernych i czasochłonnych odwołań (z 9 września 2019 i 15 stycznia 2020 r.) kierowanych do Przewodniczącego Komisji Ewaluacji Nauki. Pisma te pozostały jednak bez odpowiedzi...⁵

5. Responsible Metrics, San Francisco Declaration on Research Assessment (DORA)

Z uwagi na znane specjalistom zintegrowanego naukoznawstwa liczne ograniczenia bibliometrii i wady aktualnego systemu ewaluacji czasopism, czasopismo *Studia Historiae Scientiarum* na swoich łamach promuje ideę „Responsible Metrics” („odpowiedzialnych metryk”).

W czasopiśmie tym pamięta się m.in. o elementarnej prawdzie naukoznawczej, że najważniejsze znaczenie w ocenie publikacji naukowej mają nie te, czy inne metryki lub metryki alternatywne, lecz sama treść publikacji – świadomość tego problemu chroni od patologicznej „gry w metryki”.

Wrazem takiego stanowiska jest fakt, że zarówno redaktor naczelny, jak i samo czasopismo są sygnatariuszami San Francisco Declaration on Research Assessment ([DORA](#)).⁶

6. Zagraniczni Autorzy

Udział procentowy Autorów zagranicznych w poprzednim tomie wyniósł 31% wszystkich Autorów, a w obecnym tomie – 29% wszystkich Autorów.

⁵ Kwestia ta została opisana w dodatkowym artykule autora – zob. Kokowski [2020b](#).

⁶ Zob. Kokowski [2020a](#), slajdy 78–82.

7. Zagraniczni Recenzenci

Udział procentowy Recenzentów zagranicznych w poprzednim i aktualnym tomie wyniósł 43% wszystkich Recenzentów.

Bibliografia

- CWTS Journal Indicators 2020: *Studia Historiae Scientiarum*. Dostęp online: <https://www.journalindicators.com/indicators/journal/21100913328>.
- Kokowski, Michał 2013: Wstęp. *Prace Komisji Historii Nauki PAU XII*, s. 5. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/PKHN-PAU/pkhn-pau-XII-2013-1.pdf>.
- Kokowski, Michał 2014: Od Redakcji. *Prace Komisji Historii Nauki PAU XIII*, ss. 5–6. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/PKHN-PAU/pkhn-pau-XIII-2014-1.pdf>.
- Kokowski, Michał 2015: Ewolucyjna transformacja czasopisma. Część 2. *Prace Komisji Historii Nauki PAU XIV*, ss. 5–7. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/PKHN-PAU/pkhn-pau-XIV-2015-1.pdf>.
- Kokowski, Michał 2016: Ewolucyjna transformacja czasopisma. Część 3. *Studia Historiae Scientiarum* 15, ss. 11–16. DOI: 10.4467/23921749SHS.16.001.6144. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/SHS/shs-15-2016-1.pdf>.
- Kokowski, Michał 2017: Ewolucyjna transformacja czasopisma. Część 4. *Studia Historiae Scientiarum* 16, ss. 15–18. DOI: 10.4467/2543702XSHS.17.002.7703. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/SHS/shs-16-2017-2.pdf>.
- Kokowski, Michał 2018: Ewolucyjna transformacja czasopisma. Część 5. *Studia Historiae Scientiarum* 17, ss. 15–18. DOI: 10.4467/2543702XSHS.18.002.9322. Dostęp online: <http://ejournals.eu/sj/index.php/SHS/article/download/6861/6789>.
- Kokowski, Michał 2019: Ewolucyjna transformacja czasopisma. Część 6. *Studia Historiae Scientiarum* 18, ss. 19–23. DOI: 10.4467/2543702XSHS.19.002.11008. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/SHS/shs-18-2019-2.pdf>.
- Kokowski, Michał 2020a: Bazy indeksacyjne i biblioteki czasopism naukowych: ich zalety, ograniczenia i wady, widziane z perspektywy zintegrowanego naukoznawstwa. Wideokonferencja „Polskie czasopisma z historii i filozofii nauki oraz naukoznawstwa: Jak dostać się do Scopus, WoS, ICI, DOAJ oraz ERIH+? Dlaczego warto to zrobić?” (Kraków – Warszawa – Toruń, Komisja Historii Nauki PAU i Pracownia Naukoznawstwa IHN PAN, 16 kwietnia 2020 r.). Prezentacja. Dostęp online: <https://zenodo.org/record/3784732#XxP0T9XVI2w>.

Kokowski, Michał 2020b: Sprawa „Wniosku o korektę punktacji czasopisma *Studia Historiae Scientiarum* z 20 punktów na 70 punktów”. *Studia Historiae Scientiarum* 19, ss. 507–541. DOI: 10.4467/2543702XSHS.20.016.12572. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/SHS/shs-19-2020-16.pdf>.

Scimago Journal Ranks 2020: *Studia Historiae Scientiarum*. Dostęp online: <https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=21100913328&tip=sid&clean=0>.

Scopus Preview 2020: *Studia Historiae Scientiarum*. Dostęp online: <https://www.scopus.com/sourceid/21100913328>.